

63. sz. Egyezmény

a bér- és munkaidő-statisztikáról a legfontosabb bányászati és feldolgozóipari ágazatokban (ideértve az építőipart) és mezőgazdaságban

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1938. június 2-án huszonnegyedik ülészakára ült össze,

Miután úgy határozott, hogy különböző javaslatokat fogad el a főbb bányászati és gyártó iparágak, így az építés, kivitelezés és mezőgazdaság bér- és munkaidő-statisztikájáról - amely kérdés az ülészak napirendjének hatodik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat egy nemzetközi Egyezmény formájában adja közre, és

Miután úgy döntött, hogy bár kívánatos, hogy a szervezet minden tagállama vezessen a jelen Egyezmény II. Része szerinti statisztikát az átlagbérről és a ténylegesen munkában töltött időről, mindazonáltal célszerű lenne, ha az Egyezmény ratifikálható lenne azon tagállamok számára is, melyek nincsenek abban a helyzetben, hogy ezen rRsz követelményeit teljesítsék,

a mai napon, 1938. június 20-án elfogadja az alábbi Egyezményt, mely a "Bér- és munkaidő-statisztikáról szóló 1938. évi Egyezmény" néven idézhető:

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet minden tagja, mely a jelen Egyezményt ratifikálja, vállalja, hogy-

- (a) a jelen Egyezmény által megkövetelt, bérekről és munkaidőről szóló statisztikát készíti;
- (b) a jelen Egyezmény nyomán készített adatokat amilyen gyorsan csak lehet, közzé teszi, és megpróbálja a negyedévenként vagy még gyakrabban összegyűjtött adatokat a következő negyedév során, illetve a hat vagy tizenkét havonta összegyűjtött adatokat rendre a következő hat vagy tizenkét hónap során kiadni; és
- (c) a lehető leghamarabb közli a jelen Egyezmény szerint szerkesztett adatokat Nemzetközi Munkaügyi Hivatallal.

2. cikk

1. Bármely tagország, mely ratifikálja a jelen Egyezményt, egy ahhoz Melléklet nyilatkozattal kizárhatja elfogadásából:

- (a) a II., III. vagy a IV. Részek közül bármelyiket; vagy
- (b) a II. és IV. Részt; vagy

(c) III. és IV. Részt.

2. Bármelyik tagállam, mely egy ilyen nyilatkozatot tett, egy azt követően tett nyilatkozattal érvénytelenítheti ezen nyilatkozatát.

3. Minden tagállam, melyre vonatkozóan egy, a jelen cikk 1. bekezdése szerinti nyilatkozat van hatályban, minden évben az ezen Egyezményről készítendő éves jelentésében jelezze, milyen előrehaladást sikerült tenni a jelen Egyezmény elfogadásából kizárt Rész vagy Részek alkalmazása tekintetében.

3. cikk

A jelen Egyezményben semmi sem követeli meg semminemű olyan részlet közreadását vagy felfedését, mely valamely vállalkozással vagy szervezettel kapcsolatos információ nyilvánossá tételét eredményezné.

4. cikk

1. Minden olyan tagállam, mely ratifikálja a jelen Egyezményt, vállalja, hogy illetékes statisztikai hatósága, ha csak nem szerezte már meg ezen információt valamely más módon, felmérést végez a kereső lakosság egésze vagy reprezentatív része körében azzal a céllal, hogy megkapja azon statisztikákhoz szükséges információt, melyek elkészítését a jelen Egyezmény értelmében vállalta.

2. A jelen Egyezményben semmi sem értelmezendő úgy mint ami bármely tagállamtól elvárna, hogy olyan esetben is készítsen kimutatásokat, ahol a jelen cikk 1. bekezdése szerint megkísérelt adatszerzés után kötelező érvényű utasítás alkalmazása nélkül gyakorlatban kivitelezhetetlennek találja a szükséges adatok megszerzését.

II. RÉSZ. A BÁNYÁSZATBAN ÉS A GYÁRTÓIPARBAN AZ ÁTLAG KERESETRŐL ÉS A TÉNYLEGESEN MUNKÁBAN TÖLTÖTT IDŐRŐL KÉSZÍTETT STATISZTIKA

5. cikk

1. A bányászatban és a gyártóiparban az átlag keresetről és a ténylegesen munkában töltött időről statisztika készítendő a kereső lakosság körében minden főbb bányászati és gyártó iparágban, ide értve az építő és a kivitelező ipart is.

2. Az átlagkeresetről és a ténylegesen munkában töltött időről készült statisztika vagy az összes szervezetről és keresőről szóló adat alapján vagy a szervezetek és keresők reprezentatív mintája alapján készüljön.

3. Az átlagkeresetről és a ténylegesen munkában töltött időről szóló statisztika-

- (a) adjon meg külön adatokat az összes fő iparágról; és
- (b) jelezze röviden azon iparágak és ágazatok kiterjedését, melyekre a számadatok vonatkoznak.

6. cikk

Az átlagkeresetről szóló statisztika tartalmazza az alábbiakat:

- (a) minden készpénzt és jutalmat, melyet a munkavállalók a munkaadótól kaptak;

- (b) olyan járulékokat, mint pl. a társadalombiztosítás, melyeket a foglalkoztatott személyek fizetnek, és a munkaadó levonhat; és
- (c) a foglalkoztatott személyek által az állami hatóságnak fizetendő és a munkaadó által levonható adókat.

7. cikk

Az olyan országok és iparágak esetében, ahol a természetbeni segélyek, így az ingyenes vagy olcsó lakhatási lehetőségek, ételmisszer vagy fűtőanyag a foglalkoztatott keresők javadalmazásának számottevő részét képezik, ott az átlagkeresetről szóló statisztikákat ki kell egészíteni az ilyen segélyek adataival, illetve, amennyire lehetséges, ezek pénzben kifejezett becslött értékével.

8. cikk

Az átlagkeresetről szóló statisztika, amennyire ez gyakorlatban kivitelezhető, kiegészítendő arra vonatkozó jelzésekkel, hogy a családi segély átlagos mértékének mekkora az egy főre jutó hányada a felmérés készítésének időszakában.

9. cikk

1. Az átlagkeresetről szóló statisztika óránkénti, naponkénti, hetenkénti vagy más megszokott időszakra vetített átlagkereseten alapuljon.

2. Ahol az átlagkeresetről szóló statisztika napokra, hetekre vagy más megszokott időszakra vetített átlagkereseten alapul, ott a tényleges munkaidő statisztikája ugyanazon időszakra vonatkozzon.

10. cikk

1. Az átlagkereset és a ténylegesen munkában töltött idő 9. cikkben említett statisztikája évente egyszer, illetve, ha lehetséges, ennél gyakrabban készüljön el.

2. Háromévente egyszer, illetve lehetőleg gyakrabban, az átlagkereset és a ténylegesen munkában töltött idő statisztikája kiegészítendő nemenként, illetve felnőttek és fiatalok szerint bontott adatokkal; nem szükséges azonban ezen külön adatokat olyan iparágak esetében is elkészíteni, ahol jelentéktelen kivétellel minden kereső ugyanazon nemi vagy korcsoportba tartozik, illetve a nők és férfiak vagy felnőttek és fiatalok által ténylegesen munkában töltött óraszámadatokat külön-külön összeállítani azon iparágak esetében, ahol a megszokott munkaidő nem nemek vagy életkor szerint változik.

11. cikk

Ahol az átlagkereset és a ténylegesen munkában töltött idő nem az egész országra, csupán egyes területekre, városokra vagy ipari központokra vonatkozik, az ésszerű határok között jelölni kell, melyek ezek a területek, városok illetve ipari központok.

12. cikk

1. Az egy órára, illetve, ahol lehet, egy napra vagy egy hétre vagy más megszokott időszakra vetített átlagkereset alakulásának jelzőszámait a jelen Egyezmény ezen része szerint készített statisztikák alapján a lehető leggyakrabban és legrendszeresebben össze kell állítani.

2. A jelzőszámok összeállításánál megfelelően figyelembe kell venni egyebek közt az egyes iparágak egymáshoz képesti súlyát.

3. Az ilyen jelzőszámok közzétételekor jelezni kell a számolásuk során alkalmazott módszert.

III. RÉSZ. A BÁNYÁSZATBAN ÉS A GYÁRTÓIPARBAN AZ IDŐEGYSÉGRE VETÍTETT BÉRRŐL ÉS A SZOKVÁNYOS MUNKAI DŐRŐL KÉSZÍTETT STATISZTIKA

13. cikk

A keresők időegységre vetített béréről és szokványos munkaidejéről készített statisztika reprezentatív mintára készítendő el a főbb bányászati és gyártóipari ágazatokban, beleértve az építőipart és a kivitelező ipart is.

14. cikk

1. A bérek időegységre vetített szintjéről és a szokványos munkaidőről szóló statisztika jelezze azon, időegységre eső béreket és a munkaórák számát, melyeket-

- (a) törvények vagy rendelkezések által vagy ezek folytán rögzítettek kollektív szerződésekben vagy döntőbírói ítéletekben;
- (b) munkaadói és munkavállalói szervezetektől, közös testületektől vagy egyéb megfelelő információforrásból szereztek meg, illetve, ahol az időegységre számolt díjak és a munkaórák száma törvények vagy rendelkezések által vagy ezek folytán nincsenek rögzítve, ott kollektív szerződésekben vagy döntőbírói ítéletekből szerzendő meg ezen információ.

2. A bérek időegysége és a szokványos munkaidő jelezze ezen információ természetét és forrását, illetve azt, hogy az kapcsolódik-e ilyen, törvények vagy szabályok által vagy ezek folytán, illetve kollektív szerződések vagy döntőbírói ítéletek által rögzített időegységhez vagy óraszámhoz, vagy kapcsolódik-e munkaadók és egyéni keresők közötti megállapodás útján rögzített időegységhez vagy óraszámhoz.

3. Ahol a bérszintet minimális szintben (de nem törvényi minimumként), szokványos (jellemző), tipikus, illetve a legelterjedtebb szintben avagy más hasonló módon adják meg, ott kérjük az alkalmazott kifejezéseket megmagyarázni.

4. A "szokványos munkaidő", ahol nincs törvények vagy szabályok által vagy ezek folytán, illetve kollektív szerződések vagy döntőbírói ítéletek által rögzítve, jelentése az a napi, heti vagy más időszakra vetített óraszám, mely fölött a munkában töltött időt túlóra szorzóval javadalmazták, vagy egyéb módon kivételt képez az adott szervezetnek az érintett keresői csoportra vonatkozó szabályai vagy szokásai alól.

15. cikk

1. A bér időegységek és a szokványos munkaidő statisztika adjon meg külön adatokat-

- (a) a főbb foglalkozásokról három évenkéntinél nem ritkábban a különböző iparágak széleskörű és reprezentatív mintája alapján; és
- (b) évenként legalább egyszer, illetve, ha lehet, gyakrabban, ezen iparágak legfontosabbjait jellemző fő foglalkozásokról.

2. A bérek időegységéhez és a szokványos munkaidőhöz kapcsolódó adatok az ésszerűség mértékéig ugyanazon foglalkozási besorolás alapján legyenek bemutatva.

3. Ahol a statisztika alapjául szolgáló információ nem jelzi azon külön foglalkozásokat, melyekre a bérek vagy a munkaidő vonatkoznak, de változó béreket vagy munkaidőt rögzítenek más munkavállalói csoportok esetében (pl. szakképzett, betanított munkavállalók vagy szakképzetlen munkavállalók) vagy rögzített szokványos munkaidőt vállalkozási csoportokra vagy vállalkozási ágazatokra, úgy a külön adatokat ezen különbségtétel alapján kérjük megadni.

4. Ahol a munkavállalói csoportok, melyekre a megadott számok vonatkoznak nem külön foglalkozások, mindegyik csoport kiterjedését kérjük megadni, amennyire a statisztika alapját képező információforrásokban a szükséges részletek meg vannak adva.

16. cikk

Ahol az időegységre számított bér nem órabért, hanem napra, hétre vagy egyéb szokványos időszakra számított bért jelent, ott-

- (a) a szokványos munkaórák statisztikája ugyanarra az időszakra vonatkozzon; és
- (b) a tagállam tájékoztassa a Nemzetközi Munkaügyi Hivatalt bármilyen olyan információról, mely az egy órára számított bér kiszámolásához szükséges.

17. cikk

Ahol a statisztika alapjául szolgáló információ külön részleteket ad meg nemre és életkorra, ott az időegységre számított bér és a szokványos munkaidő statisztikája is adjon külön számadatokat az egyes nemekre, illetve felnőttekre és fiatalokra.

18. cikk

Ahol az időegységre számított bér és a szokványos munkaidő statisztikája nem az egész országra, csupán egyes területekre, városokra vagy ipari központokra vonatkozik, ott ésszerű határok között jelölni kell, melyek ezek a területek, városok, illetve ipari központok.

19. cikk

Ahol a időegységre számított bér és a szokványos munkaidő statisztikájának forrása ilyen részleteket is tartalmaz, a statisztika háromévenkéntinél nem ritkábban jelezze-

- (a) a szabadságra járó fizetség mértékét;
- (b) a családi segély mértékét;
- (c) a túlóráért fizetendő díjazást, illetve ennek az alapidíjazáshoz képesti járulékos díját; és
- (d) a megengedett maximális túlórát.

20. cikk

Az olyan országok és iparágak esetében, ahol a természetbeni segélyek, így az ingyenes vagy olcsó lakhatási lehetőségek, élelmiszer vagy fűtőanyag az aktív keresők javadalmazásának számottevő részét képezik, ott az időegységre számított bérekről szóló statisztikákat ki kell egészíteni az ilyen segélyek adataival, illetve, amennyire lehetséges, ezek pénzben kifejezett becslt értékével.

21. cikk

1. Az óránkénti vagy heti bér általános alakulását mutató évenkénti jelzőszámokat is el kell készíteni a jelen Egyezmény ezen része szerint összeállított statisztika alapján, és ezt, ha csak lehetséges, bármilyen ide tartozó, rendelkezésre álló információval kiegészíteni (pl. darabbér változások részletei).

2. Ahol csak az órabér vagy a heti bér jelzőszámai szerepelnek, ott egy ugyanilyen alapon számolt szokványos munkaidő változási jelzőszám megadása is szükséges.

3. A jelzőszámok összeállításánál megfelelően figyelembe kell venni egyebek közt az egyes iparágak egymáshoz képesti súlyát.

4. Az ilyen jelzőszámok közzétételekor jelezni kell a számolásuk során alkalmazott módszert.

IV. RÉSZ. BÉR- ÉS MUNKAI DŐ STATISZTIKA A MEZŐGAZDASÁGBAN

22. cikk

1. A mezőgazdaságban foglalkoztatott keresőkre vonatkozóan készüljön bérstatisztika.

2. A mezőgazdasági bérstatisztika-

- (a) kétévenkéntinél nem ritkábban készüljön;
- (b) jelenítsen meg minden főbb területre vonatkozóan külön számadatokat; és
- (c) jelezze a természetbeni segélyek jellegét (beleértve a lakástámogatást is), ha ilyen van, a bérpótlék összegét, illetve az ilyen segélyek pénzbeni értékét.

3. A mezőgazdasági bérstatisztikát egészítsék ki az alábbiakról szóló jelzések:

- (a) azon mezőgazdasági keresők csoportja, akikre az adott statisztika vonatkozik;
- (b) az összeállításához használt információ jellege és forrása;
- (c) az összeállításához alkalmazott módszer; illetve
- (d) az ésszerűség mértékéig az érintett keresők szokványos munkaideje.

V. RÉSZ VEGYES RENDELKEZÉSEK

23. cikk

1. Bármely tagállam, melynek területén nagy övezetek találhatók, melyeken a közigazgatás szükséges mérvű megszervezésének nehézségei és a népesség ritkasága vagy az adott terület gazdasági fejlettségi szintje miatt gyakorlati okokból nem megvalósítható a

jelen Egyezmény követelményei szerinti statisztika elkészítése, e területeket részben vagy egészben kivonhatják a jelen Egyezmény hatálya alól.

2. Minden tagállam jelezzen a jelen Egyezmény alkalmazását követő, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmányának 22. cikke szerint benyújtott első éves jelentésében bármely olyan területet, mely(ek) tekintetében javasolja az ezen cikk rendelkezéseire való folyamodást, és az első éves jelentés lezárási dátuma után egy tagállam sem folyamodhat ezen cikk rendelkezéseire az ilyenként megjelölt területeket kivéve.

3. Minden olyan tagállam, mely a jelen cikk rendelkezéseire folyamodik, jelezzen későbbi éves jelentéseiben minden olyan területet, melyek tekintetében feladja azon jogát, hogy a jelen cikk rendelkezéseire folyamodjon.

24. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa az általa megfelelőnek tartott szaktanács meghallgatása után közölhet a szervezet tagállamaival arra irányuló javaslatot, hogy az adott tagállam a jelen Egyezmény értelmében készített statisztikáját javítsa és bővítse, vagy, hogy összehasonlíthatóságát fokozza.

2. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállamok mindegyike vállalja, hogy-

- (a) megfontolás céljára saját illetékes statisztikai hatóságához benyújt bármely olyan javaslatot, melyet az Igazgató Tanács hozzá eljuttat;
- (b) jelzi az Egyezmény alkalmazása során készített éves jelentésében, milyen mértékben szerzett érvényt ezen javaslatoknak.

VI. RÉSZ. RENDELKEZÉSEK

25. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

26. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. A jelen Egyezmény tizenkét hónappal azon nap után lép hatályba, amelyen a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet két tagállamának ratifikációját a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azon nap után lép hatályba, melyen ratifikációit nyilvántartásba vették.

27. cikk

Amint a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet két tagállamának ratifikációját nyilvántartásba vette, a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Szervezet valamennyi tagállamát köteles erről értesíteni. Köteles a tagállamokat azon ratifikációkról is értesíteni, melyekről később, a Szervezet más tagjaitól szerez tudomást.

28. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójához egy nyilvántartásba vétel céljából eljuttatott nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezményt első hatályba lépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás egy évvel azután válik hatályossá, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal azt nyilvántartásba vette.

2. Arra a tagállamra, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tíz éves időszak lejártá után egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, a kötelezettség újabb tíz éves időszakra érvényben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

29. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa a jelen Egyezmény hatályba lépését követően minden tíz éves időszak elteltével jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

30. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, úgy, hacsak az új Egyezmény máshogy nem rendelkezik,

- (a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 28. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- (b) Az új Egyezmény hatálybalépésének napján lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

31. cikk

A jelen Egyezmény francia és angol szövegváltozatai egyaránt hitelesek.